

Doop van de Heer

Mt. 3,13-17

Waarom werd Jezus gedoopt? Zelfs in de vroeg christenheid was de Doop van Jezus maar een vreemde kwestie. Als Jezus bij Johannes gaat staan om een ‘doop tot vergeving van zonden’ lijkt het alsof Jezus zelf een zondaar was.

Die gedachte vinden we vandaag in het Matteüsevangelie, daar zegt Johannes de Doper namelijk: “Ik zou door u gedoopt moeten worden, en dan komt u naar mij?” (3:13) Marcus in zijn Evangelie helpt ons ook. Hij vertelt dat Johannes doopt ‘tot vergeving van de zonden’, en hij vertelt meteen dat Johannes heeft gezegd: “Na mij komt iemand die meer kan dan ik; ik ben zelfs niet goed genoeg om me voor hem te bukken en de riemen van zijn sandalen los te maken.” En het gekke is: meteen erna komt die ‘Iemand’, Jezus namelijk, die het teken van bekering vraagt, en niet geeft, zoals je had mogen verwachten. Dat is niet een bijzondere grap! Het is wél de kern van het mysterie van de Verlossing. Jezus begint bij zijn Doop meteen met een volmaakte eenheid en lotsverbondenheid met alle mensen; Hij neemt meteen onze zondige toestand op zich, hoewel Hijzelf niet heeft gezondigd. De ‘machtige Heer’ neemt de zwakke positie in. Daarin is hij Gods welbeminde. Vanuit dat Doopsel waarmee Hij onze zonden op zich nam, wordt Hij de wereld in gezonden.

Hij was net als wij, in alles behalve de zonde, vertelt ons de Hebreënbrieff wanneer die brief spreekt over Jezus’ hogepriesterschap. Ons innerlijk komt wat in opstand als we dat horen. Immers, als Hij niet zondigde, hoe kon hij dan zijn zoals wij? Hoe kan hij dan volledig mens zijn? Wel, we begrijpen het verkeerd, omdat we zowel ons eigen mens-zijn als onze zonde verkeerd begrijpen. Jezus Christus is niet alleen gekomen om zijn goddelijkheid aan ons te openbaren; Hij is ook gekomen om ons aan onszelf te openbaren. Hij is niet alleen werkelijk God; hij is ook werkelijk mens. En Hij is juist werkelijk een mens omdat hij niet zondigt. Alle zonde is niet anders dan het verwerpen van de waarheid van ons mens-zijn. Jezus’ uiterste aanvaarding van ons mens-zijn; het volledig drinken van onze beker; zijn deel hebben aan onze gewonde staat; draait namelijk onze zondige afwijzing van ons schepsel-zijn om.

Zijn Doopsel is dus de kern van Jezus’ zending om ons heel te maken. Hij gaat zelfs de wonden van onze zelfverwerping binnen, zonder zelf te verwerpen. Hij aanvaardt het om volledig één met ons te worden, zelfs als hij daardoor zelf als een zondaar wordt gezien. Jezus’ doopsel is één van de grootste veranderingen van onze menselijke toestand. De eerste verandering was dat God zelf een mens werd. “Het Woord is vlees geworden.” Al het andere komt daarna: Hij wordt beproefd in de woestijn om zijn opdracht om mensen te veranderen te verraden; Hij doet allerlei genezingen; Hij drijft kwade geesten uit; Hij kondigt een koninkrijk aan waarin alle blindheid, armoede, gevangenschap, en duisternis verdwijnt; en de laatste verandering is dat Hij het lot van de zonde, de dood, moet ondergaan aan het kruis.

Net zoals we in onze dagen onze kinderen dopen om een nieuwe bestemming te verkondigen van het menselijk lichaam, is het Doopsel van Jezus het feestelijke begin van die nieuwe bestemming. Jezus wordt bij zijn Doop in de Jordaan, gezien als een zondaar, helemaal één met ons; over Hem daalt Gods Geest neer. God de Vader die Hem gezonden heeft, beziet het allemaal en zegt over Hem en over ons allen die in zijn menselijk lichaam delen: “Dit is mijn Zoon, in wie Ik welbehagen heb.”

Norbert Schallenberg, pastor